

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นภาษาสากลที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร รวมไปถึงการถ่ายทอดวิทยาการแขนงต่างๆ อาจกล่าวได้ว่าภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศส่วนใหญ่ทั่วโลก สำหรับประเทศไทยในยุคปัจจุบันมีแนวโน้มที่กำลังก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร โอกาสที่คนไทยจะต้องติดต่อสื่อสารกับชนชาติต่างๆ มีมากยิ่งขึ้น ภาษาอังกฤษได้กลายเป็นภาษาที่คนไทยให้ความสนใจมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากที่สามารถดึงดูดความสนใจให้ชาวต่างประเทศมาท่องเที่ยวในประเทศไทยและทำรายได้ให้กับประเทศอย่างมากมาทุกจุด ตลอดจนลักษณะทางภูมิประเทศที่อยู่ในตำแหน่งศูนย์กลางของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้ประเทศไทยเป็นที่สนใจของนักลงทุนต่างประเทศที่จะมาทำธุรกิจมากขึ้น การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมใหม่จึงเกิดขึ้น ทำให้ความต้องการแรงงานที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษมีจำนวนมากขึ้นจนอาจกล่าวได้ว่าผู้ที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษ จะเป็นเป็นผู้ได้เปรียบในด้านประกอบอาชีพมากกว่าผู้ที่ไม่รู้ภาษาอังกฤษ หนทางประกอบอาชีพของผู้รู้ภาษาจึงมีโอกาสมากกว่าอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการเตรียมคนไทยเข้าสู่ตลาดแรงงานไม่ว่าจะเป็นในสาขาวิชาชีพใดจึงควรเตรียมความพร้อมในด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) เห็นความสำคัญของการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ได้มีมาตรการหรือแนวทางให้ภาคเอกชน ชุมชน สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยปรับมาตรการด้านภาษี และมาตรการอื่นๆ เพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนร่วมดำเนินกิจกรรมหรือสนับสนุนกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์มากขึ้น เช่นการลดภาษีเงินได้แก่ผู้บริจาคเงินและทรัพย์สินเพื่อการศึกษ การสนับสนุนการใช้ดาวเทียม และโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา การสนับสนุนเงินทุนเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการศึกษา การเผยแพร่บทเรียนภาษาอังกฤษ ที่ได้มาตรฐานทางสื่อต่างๆ เพื่อปูพื้นฐานการเรียนภาษาอังกฤษให้ได้ผลอย่างจริงจัง การจัดทำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ กิจกรรมการผลิต การพิมพ์ของภาคเอกชนและวารสารต่างๆ ที่มุ่งเน้นด้านการเรียนรู้ ศูนย์การผลิตและการแปลข้อมูลเอกสาร ตำราวิชาการในทุกแขนง และระดับการศึกษา เปรียบเสมือนการลงทุนเพื่อ “ปลูกปัญญาให้คนทั้งประเทศ”

ในประเทศไทย ถึงแม้ว่าได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาเป็นเวลากว่าหนึ่งร้อยปีนับตั้งแต่มีพระราชบัญญัติการสอนวิชาภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2433 รวมทั้งการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษให้สอดคล้องและทันสมัยกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม แต่ก็พบว่าการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษามีปัญหาต่างๆ มากมาย เช่น ครูขาดความรู้ความเข้าใจหลักสูตรและขาดความเอาใจใส่ ไม่เตรียมการสอน ไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอน นอกจากนี้ยังกล่าวถึงคุณภาพทางการศึกษาด้านหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาว่าวิชาภาษาต่างประเทศมีเวลาน้อยไปและใช้เป็นวิชาเลือกเสรี ด้านการเรียนการสอน ครูซึ่งเป็นปัจจัยหลักของความสำเร็จ

ในการพัฒนาคุณภาพทุกด้านของการศึกษา เพราะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเรียนและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ปัจจุบันพบว่า สถานภาพอาชีพครูตกต่ำ รายได้ตกต่ำมักจะสอนพิเศษนอกเวลาในตอนเย็น ทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอนและตรวจงาน การชวนขยายหาความรู้เพิ่มเติมลดน้อยลง หรือไม่มีเลย ครู-อาจารย์ในหมวดภาษาต่างประเทศขาดแคลน ครูประจำการขาดโอกาสในการพัฒนา นับว่าเป็นปัญหาสืบเนื่องมาสู่การเรียนการสอนในห้องเรียน นอกจากนี้ประเทศไทยยังขาดหนังสือและตำราเรียนที่เหมาะสม ขาดอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสม ซึ่งสืบเนื่องมาจากงบประมาณ บางโรงเรียนไม่มีห้องปฏิบัติการทางภาษา บางแห่งมีเพียงเทพ วิทย์ แต่ก็ไม่มีจำนวนน้อย ค่าใช้จ่ายสำหรับการรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์ต่างๆก็แพงมาก สภาพห้องเรียนที่คับแคบไม่เหมาะสม มีจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องประมาณ 40-50 คน หรือมากกว่านั้น ทำให้ผู้สอนไม่สามารถฝึกผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ นักเรียนขาดแรงจูงใจที่จะเรียน ที่เรียนเพราะผู้ใหญ่ให้เรียน รวมทั้งทัศนคติของผู้บริหารที่ไม่เห็นความสำคัญของการสอนภาษาอังกฤษ ไม่สนใจให้ครูผู้สอนไปรับการอบรมความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการสอนภาษา ทำให้ครูผู้สอนซึ่งยังไม่มีประสบการณ์เพียงพอไม่มีโอกาสที่จะได้รับความรู้เพิ่มเติมในอันที่จะปรับปรุงตนเอง

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) กล่าวถึงปัญหาหลักของการจัดการศึกษา ผลพัฒนาการการจัดการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับต่างๆที่ผ่านมา ในด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ปัจจุบันยังไม่พร้อมที่จะพัฒนาคนให้มีคุณสมบัติเข้ากับโลกยุคใหม่ ความรู้ความสามารถของคนยุคใหม่ที่พึงมี ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ และความสามารถในเรื่องการจัดการ ซึ่งการเรียนการสอนทักษะต่างๆเหล่านี้การศึกษาไทยยังอ่อนอยู่มาก อีกทั้งยังมีการยึดยึดเนื้อหาวิชาที่เกินความจำเป็นมากกว่าจะพัฒนาทักษะในการเรียนรู้และแสวงหาความจริง

สงบ ลักษณะ (2540) กล่าวว่าเรื่องของภาษาเป็นเรื่องสำคัญของมนุษย์ เพราะบางภาษาเป็นสื่อกลางหรือเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำความเข้าใจและการแสดงออกเพื่อให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ การพัฒนาความสามารถทางภาษาให้ติดกับเด็กไม่ว่าจะเป็นภาษาของชาติ ภาษาท้องถิ่นและภาษาต่างประเทศ ต่างก็มีความสำคัญที่จะต้องใช้ ทฤษฎี หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติ ที่ถูกต้องเหมาะสมเพื่อช่วยความเร็ว ความคงทนยั่งยืนของการเรียนภาษาและสร้างความรู้สึที่ดีต่อการเรียนภาษา ในวันที่ 25-29 สิงหาคม 2540 มีการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการเรียนภาษาที่ซานฟรานซิสโก รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา กล่าวถึงปัญหาของการเรียนภาษาที่ทำให้ต้องคิดค้นวิธีการเรียนที่ดีขึ้น คือ

1. เรียนภาษาต่างประเทศหลายปี แต่ยังไม่สามารถใช้ภาษาไม่ได้ดีทั้งการรับและการแสดงออก
2. การพัฒนาทางภาษามองข้ามวิธีการธรรมชาติไป เช่น ไม่ได้พัฒนาตามลำดับของทักษะที่ควรจะเป็น

ฟัง-พูดก่อนแล้วจึงอ่าน-เขียน

3. เน้นการฝึกซ้ำๆในคำ ประโยคไวยากรณ์ที่ไม่มีความหมาย ทำให้ไม่สนใจ น่าเบื่อ และไม่เกิดการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ

4. ไม่ได้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ทางภาษาให้เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน (No language acquisition skills, no internalization)
5. ห้องปฏิบัติการทางภาษาล้มเหลว เน้นให้เด็กพูดตามสิ่งที่ได้ฟัง ทำให้ขาดความสามารถในการฟังแล้วเข้าใจ ขาดความสามารถในการจดบันทึกในสิ่งที่ได้ฟัง
6. ซอฟต์แวร์ทางการศึกษาที่พัฒนาโดยนักคอมพิวเตอร์ มีจุดอ่อนที่ไม่มีกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม มักใช้โปรแกรมแบบเส้นตรง กำหนดให้เรียนรู้บางสิ่งในช่วงเวลาหนึ่ง แล้วผ่านไปเรียนสิ่งใหม่ต่อไป ทำให้ไม่เกิดการเรียนรู้ แบบหมุนเวียนใช้ความรู้เดิมในแง่มุมที่สูงขึ้น (Spiral)
7. การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทั่วไปไม่มีคุณค่า เพราะไปทำหน้าที่ซ้ำกับหนังสือโดยการนำข้อความมาให้อ่านมากเกินไป ใช้ภาพ ไม่มีความเหมาะสมใช้การฝึกหัดซ้ำซากที่ไม่มีความหมาย
8. ครูที่สอนภาษามักแก้ไขมากเกินไปในข้อผิดพลาด บทพร่องทางภาษาที่เด็กแสดงออกทั้งหมดที่ควรดูแลเฉพาะเป้าหมายการเรียนรู้ เฉพาะสิ่งที่ตรงกับระดับของเด็ก
9. ซอฟต์แวร์ทั่วไปมักไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ในกระบวนการเรียนอยู่ มีเพียงให้เลือกตอบ โดยมากออกแบบให้เป็นชุดเรียนรู้สำเร็จรูปด้วยตนเอง ไม่มีส่วนที่จะเกี่ยวข้องกับครูหรือใช้สื่ออื่นเลย

จากรายงาน กรมสามัญศึกษา (2541) รายงานว่า จากการประเมินการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ไปใช้ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยจากการวิเคราะห์ในปีการศึกษา 2531 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั่วประเทศ จำนวน 1,727 โรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 22.33 (คะแนนเต็ม 50) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 44.67 ของคะแนนเต็ม ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ย 21.42 (คะแนนเต็ม 60) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 35.70 ของคะแนนเต็ม (กรมสามัญศึกษา, 2532) และในปีการศึกษา 2538 ฝ่ายวิจัยและพัฒนา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยการสุ่มตัวอย่างโรงเรียน จำนวน 22 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 22,158 คน พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้ระดับผลการเรียนต่ำกว่าระดับ 2 คิดเป็นร้อยละ 52.34 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 53.04 (กรมสามัญศึกษา, 2538)

กรมวิชาการ (2543) กล่าวถึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 27 กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรมาโดยตลอด จากการติดตามการประเมินผลหลักสูตรและการใช้หลักสูตร พบประเด็นที่สำคัญคือ

1. การกำหนดหลักสูตรโดยจัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยละเอียดทำในลักษณะของเนื้อหายืดหยุ่นน้อย
2. วิชาพื้นฐานที่จำเป็นได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ มีเวลาเรียนน้อย และเรียนต่อเนื่อง
3. กระบวนการใช้หลักสูตรยังขาดสัมฤทธิ์ผลที่ชัดเจน ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นบูรณาการ และทักษะกระบวนการต่างๆ ทำให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตได้

4. ยิ่งขาดความรู้ที่จำเป็นที่จะใช้เครื่องมือในการเรียนรู้ และดำรงชีวิต ได้แก่ วิทยาศาสตร์การจัดการคอมพิวเตอร์ ภาษาต่างประเทศ

นันทวิทย์ พรพิบูลย์ (2537) กล่าวว่าในช่วงเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังนับได้ว่าไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร กล่าวคือ แม้ว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะได้เรียนภาษาอังกฤษมาเป็นเวลานานหลายปี แต่ยังไม่สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการสื่อสารได้ในระดับที่น่าพอใจ กล่าวคือด้านทักษะการฟัง การฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีความสามารถด้านทักษะการฟังต่ำกว่าระดับพอใช้ ด้านทักษะการพูด ความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพียงในระดับกลไก โดยไม่มีนักเรียนชั้นใดเลยที่มีความสามารถด้านทักษะการพูดในระดับความรู้ ถ้าย้อน สื่อสารและวิพากษ์วิจารณ์ ด้านทักษะการอ่าน ความสามารถด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศ ระดับความสามารถด้านทักษะการอ่านของนักเรียนไม่เกินระดับความรู้ ด้านทักษะการเขียน ระดับความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 มีความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษในระดับกลไก และเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เท่านั้น ที่มีความสามารถด้านทักษะการเขียนในระดับความรู้ โดยไม่มีนักเรียนชั้นใดเลยที่มีความสามารถด้านทักษะการเขียนในระดับถ้อยคำสื่อสาร และวิพากษ์วิจารณ์ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาไม่เพียงแต่มีปัญหาในด้านทักษะการใช้ภาษาเท่านั้น ยังมีปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมด้วยความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมในระดับอ่อน

จากผลการศึกษาของ สุพัฒน์ สุกุลสันต์ (2532) ได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515-2530 ได้ผลสรุปว่า สาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนคือ ปัญหาที่เกิดจากครูผู้สอน ได้แก่ ครูภาษาอังกฤษมีภาระการสอนและมีหน้าที่อื่นรับผิดชอบมากจึงมีเวลาในการเตรียมการสอนไม่เพียงพอ ครูไม่แน่ใจในความสามารถของตนเองในด้านการพูด ครูใช้ภาษาไทยในการสอนมากกว่าภาษาอังกฤษ และยังให้ความสำคัญต่อทักษะการฟังพูดไม่มากเท่าที่ควร จะเห็นได้ว่า ปัญหาทั้งหมดที่กล่าวมานี้จำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ ปัญหาเกี่ยวข้องกับการบริหาร และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษของครูผู้สอน

จากเหตุผลในเรื่องความสำคัญและปัญหาของการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษที่กล่าวมาข้างต้น ประกอบกับยังไม่มีผู้ใดศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษและแนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าวในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ศูนย์กลางของการติดต่อสื่อสารและเป็นชุมชนที่ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มองเห็นได้ชัดเจน เมื่อเกิดปัญหาในการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานครจะมีวิธีการดำเนินการแก้ปัญหาอย่างไร รวมทั้งผู้วิจัยเป็นครูสอนภาษาอังกฤษ

ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จึงสนใจที่จะศึกษาในเรื่องปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ เพื่อนำผลของการวิจัยครั้งนี้ให้ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ตลอดจนคณาจารย์และผู้บริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2543
2. ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยอาศัยกรอบแนวคิดซึ่งสังเคราะห์จากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539 และ สงัด อุทรานันท์, 2527) ดังนี้

1. งานบริหารและบริการหลักสูตร
  - 1.1 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน
  - 1.2 การจัดครูเข้าสอน
  - 1.3 การจัดตารางสอน
  - 1.4 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
  - 1.5 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่ งบประมาณ และการบริการห้องสมุด
  - 1.6 การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร
  - 1.7 การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร
2. งานสอน
  - 2.1 การศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น
  - 2.2 การจัดทำแผนการสอน

- 2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.4 การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน
- 2.5 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.6 การจัดสอนซ่อมเสริม
- 2.7 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ปัญหา หมายถึง อุปสรรคที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลตามจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

แนวทางการแก้ปัญหา หมายถึง วิธีการแก้ไขปัญหากับการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

การใช้หลักสูตร คือ การที่ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรนำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย 2 งานคือ งานบริหารและบริการหลักสูตร และงานสอน

หลักสูตรภาษาอังกฤษ หมายถึง หลักสูตรภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีห้องเรียนมากกว่า 60 ห้อง

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีห้องเรียน 37 - 60 ห้อง

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีห้องเรียน 13 - 36 ห้อง

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีห้องเรียนน้อยกว่า 13 ห้อง

ผู้ช่วยผู้บริหาร หมายถึง ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

หัวหน้าหมวดภาษาอังกฤษ หมายถึง ข้าราชการครูที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหมวดวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ทำหน้าที่สอนภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและ/หรือมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลของการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดภาษาอังกฤษและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น
2. ผลของการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารการศึกษา และนักวิชาการ ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและกำหนดนโยบายการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป